

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg

ERHVERVSMINISTEREN

18. april 2018

Besvarelse af spørgsmål 364 alm. del stillet af udvalget den 23. marts 2018 efter ønske fra Kirsten Normann Andersen (SF).

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

Hvad er ministerens og regeringens kommentar til Den Europæiske Revisionsrets beretning: "Offentlig-private partnerskaber i EU: Omfattende mangler og begrænsede fordele" (nr. 9/2018), og giver rapporten anledning til, at de beskrevne problemer i OPP-projekter deles med statslige styrelser, kommuner og regioner, der har entreret med eller påtænker at kaste sig ind i nye OPP-projekter?

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

Svar:

Til brug for besvarelsen har jeg modtaget følgende bidrag fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen:

"I Den Europæiske Revisionsrets særberetning "Offentlig-private partnerskaber i EU: Omfattende mangler og begrænsede fordele" (nr. 9/2018) undersøges 12 konkrete offentlige private partnerskaber (OPP), som har fået EU-medfinansiering gennem fonde under EU og Den Europæiske Investeringsbank (EIB). De 12 konkrete OPP-projekter er gennemført i Grækenland, Frankrig, Irland og Spanien inden for vejområdet samt informations- og kommunikationsteknologiområdet. Formålet med rapporten var at belyse den økonomiske forvaltning og den valgte organisering i forbindelse med disse 12 konkrete OPP-projekter, der har modtaget EU-støtte.

Det er bl.a. undersøgt, om OPP-projekterne tog udgangspunkt i solide analyser, om der har været egnede institutionelle og retlige rammer, og om projekterne resulterede i de fordele, som OPP forventes at have.

Revisionsretten konkluderer overordnet, at der har været mangler i forvaltningen af OPP-projekterne, og at de potentielle fordele ved samarbejdsmodellen ikke er blevet opnået. Særberetningen indeholder derudover følgende konkrete konklusioner:

- OPP med privat finansiering gav landene mulighed for store infrastrukturprojekter, som qua deres størrelse øgede risikoen for utilstrækkelig konkurrence.
- Forhandling i OPP-projekterne gav længere forløb, hvor en ud af tre af projekter havde en udbudsvarighed på 5-6,5 år.
- Projekterne blev forsinkede i konstruktionsfasen og havde store omkostningsstigninger.
- De institutionelle rammer for at sikre succesfuld forvaltning af OPP-projekter var mangelfuld i de medlemslande, der blev undersøgt.
- Forudgående analyser af OPP-projekterne var baseret på overoptimistiske efterspørgselsscenarioer, som afveg med over 35 procent fra den faktiske efterspørgsel.
- Ved flertallet af projekterne var der ikke gennemført en forudgående analyse, hvor alternative løsninger blev undersøgt.
- Risikofordelingen i projekterne var ofte ineffektiv, da den part, der bedst kunne imødegå en risiko, ikke var den part, der fik risikoen tildelt. Endvidere var forrentningen af den private parts kapital for høj set i forhold til den private parts del af risiciene.

Ud fra disse påviste problemer har Den Europæiske Revisionsret fremsat fem anbefalinger, heriblandt at der ikke bør advokeres for en mere intensiv og udbredt brug af OPP, før de identificerede problemer adresseres. Dertil anbefaler Revisionsretten, at EU-midler ikke tildeles, hvis OPP vælges på baggrund af eksempelvis budgetbegrænsninger.

De danske rammer for OPP

Siden 2004 er der i Danmark iværksat over 40 OPP'er. Ingen af disse projekter er finansieret gennem fonde under EU eller EIB.

I forhold til de problemstillinger, som rejses af Revisionsretten, er det vigtigt at være opmærksom på de forskellige retlige rammer, der er i EU-medlemslandene. I nogle lande kræver gennemførelse af OPP-projekter fx godkendelse fra en central OPP-myndighed. I andre er det op til de enkelte offentlige ordregivere.

I Danmark er det sådan, at kommuner og regioner er forpligtet til at deponere det samlede beløb for et anlæg i henhold til deponeringsreglerne¹, når der gennemføres OPP-projekter med privat finansiering. Dette betyder, at kommuner og regioner ikke har mulighed for at udskyde betalingen af et anlæg eller at betale for anlægget i mindre rater over en længere periode. Dermed tilskynder reglerne til, at OPP-projekter gennemføres ud fra et totaløkonomisk hensyn frem for et finansieringsmæssigt hensyn.

¹ Bekendtgørelse nr. 1580 af 17. december 2013 om kommunernes låntagning og Bekendtgørelse nr. 1581 af 17. december 2013 om regionernes låntagning

Der er derfor ikke i Danmark det samme incitament til at gennemføre OPP-projekter alene, fordi det fx giver adgang til privat finansiering.

Endvidere er det i Danmark et krav, at der laves en indledende forundersøgelse af, om OPP-modellen er den mest optimale, samt hvilke behov der er til anlægget, og hvilken efterspørgsel anlægget vil have.

Bekendtgørelse om kvalitet, OPP og totaløkonomi i offentligt byggeri stiller endvidere som krav, at der ved byggeprojekter over 5 mio. kr. i staten og over 20 mio. kr. i kommuner og regioner, skal foretages en totaløkonomisk vurdering². Denne vurdering skal ligge til grund for valg af den overordnede løsning for det pågældende byggeri. Bekendtgørelsen og den tilhørende vejledning pålægger offentlige ordregivere at foretage overvejelser om kvalitet, totaløkonomi og behov, for derigennem at vælge den rigtige model for det konkrete anlæg.

Erfaringer med OPP i Danmark

En analyse fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen fra 2012 viste, at de danske OPP-projekter som udgangspunkt blev færdige til aftalt tid eller før, at fire ud af ni projekter blev gennemført til den aftalte pris. Fire blev gennemført med mindre prisændringer og ét enkelt projekt med større ændring pga. at den offentlige myndighed havde ændringsønsker til anlægget³.

Perioden fra offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse vedrørende et nyt OPP til ordregiver tildeler kontrakten til en vindende virksomhed er i Danmark mellem et halvt og to år⁴. Udbudsvarigheden i danske OPP'er er således typisk betydeligt kortere end de 5-6,5 år som gælder for eksemplerne i særberetningen.”

Min kommentar til Revisionsrettens særberetning er på denne baggrund, at det i et EU-økonomisk perspektiv er stærkt bekymrende, at der kan påvises så væsentlige mangler i 12 OPP-projekter.

Jeg finder omvendt ikke, at de identificerede problemer i rapporten giver anledning til hverken en generel bekymring for OPP som organisationsform eller til reelle bekymringer i forhold til eksisterende danske OPP-projekter. Dette skyldes bl.a., at konklusionerne kun bygger på en kortlægning af 12 OPP-projekter, samt at de retlige rammer i Danmark adskiller sig fra de rammer, der har været gældende for de belyste OPP-

² Bekendtgørelse nr. 1170 af 4. oktober 2013 om kvalitet, OPP og totaløkonomi i offentligt byggeri

³ Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, 2012, *Erfaringer fra de danske OPP-projekter*

⁴ Opgørelsen er foretaget ud fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens oversigt over OPP-projekter og Tenders European Daily (EU-udbudsdatabase) med udgangspunkt i OPP-projekter fra 2013-2018.

projekter i særberetningen. Erhvervsministeriet vil efter spørgers ønske sende en kopi af beretningen til KL, Danske regioner, Finansministeriet og Transport-, Bygnings- og Boligministeriet.

Med venlig hilsen

Brian Mikkelsen